

Referat

Møde:	K-udvalget	Dato: 10. november 2020
Dato og tidspunkt:	Mandag 9. november 2020 kl. 10-11.45	Journalnr.: 16/00399
Sted:	Skype	Referent: Christian Larsen
Deltagere fra RA:	Kirsten Villadsen Kristmar, Mette Hall-Andersen, Jan Dalsten Sørensen, Poul Olsen og Erik Meistrup-Larsen	
Eksterne deltagere:	Flemming Nielsen og Dan Bjørneboe (KL), Charlotte Voss, Elisabeth Bloch, Peter Damgaard, Mie Andersen (ODA) og kl. 10-11 Jørgen Thomsen (SLA)	
Fraværende:	Anne Sofie Fink Kjeldgaard	

Dagsorden

1) Godkendelse af dagsorden

Godkendt.

2) Evaluering af aktiviteter i 2020

2a) Temamøde om nyt bevaringskoncept for digitale data 8.6.2020 (webinar)

Udvalget tog evalueringen til efterretning.

2b) Temadag om revision af bek. 128/2020 7.9.2020

Jan Dalsten Sørensen sagde, at det er vigtigt, at der til mere tekniske arrangementer inviteres personer, der har viden om det pågældende område, for uden den viden får man ikke rigtig udbytte af mødet. Udvalget tog evalueringen til efterretning.

2c) Årlig temadag for testere 8.9.2020

Peter Damgaard sagde, at også her er det vigtigt med de rette deltagere, dvs. personer, som tester, hvilket også var en af bemærkningerne fra evalueringen.

3) Aktiviteter i 2021

3a) Temamøde (webinar) om egenaccess i egne oplysninger om følge af arkivlovsændringen (evt. i sammenhæng med tidligere forslag om temadag om adgang til persondata i arkiveringsversioner)

Kirsten Villadsen Kristmar sagde, at arrangementet (halvdags webinar) først kan holdes, når lovforslaget (L 18) er vedtaget. Lovforslaget fremsættes i dag.

Peter Damgaard spurgte til, om der kan inviteres flere end to personer fra hvert arkiv grundet den store interesse. Kirsten Villadsen Kristmar svarede, at det kræver, at man meget præcist tilrettelægger mødet, når man har en stor målgruppe. Poul Olsen supplerede med at sige, at man måske skal have mødet ad flere omgange med forskellige vinkler, hvilket Dan Bjørneboe var enig i. Poul Olsen foreslog, at man havde et opfølgende møde oven på præsentation af selve lovteksten, så man kan opsamle og drøfte erfaringer. Charlotte Voss og Peter Damgaard sagde, at et møde om den praktiske håndtering af indsichtsregler også kan have interesse for bl.a. DPO'er, idet der er tæt forbindelse mellem lovforslaget og andre indsichtsregler.

Der var enighed om, at der afholdes et webinar i begyndelsen af 2021 med en teknisk gennemgang af loven, herunder berøring med anden lovgivning. Rigsarkivet (Poul Olsen og Erik Meistrup-Larsen) og KL (Dan Bjørneboe og Flemming Nielsen) laver forslag til program og dato.

3b) Årligt møde for § 7-arkivernes medarbejdere

Drøftes på næste møde i udvalget.

3c) Årlig testerdag

Der nedsættes, ligesom sidste år, en planlægningsgruppe i løbet af foråret. Rigsarkivet lægger lokaler til.

3d) Halv temadag om sletning af digitalt skabte data (udskudt fra 2020)

ODA har ikke endnu fundet oplægsholdere, så punktet udskydes til næste møde.

4) Status for implementeringen af egenaccess

Erik Meistrup-Larsen orienterede om lovforslaget (L 18) og bestemmelserne i § 39b, hvor der som nævnt er førstebehandling 10. november 2020.¹ Loven træder i kraft 1. januar 2021, hvis den bliver vedtaget.

5) Principiel drøftelse af kommunebestemmelsernes udformning

ODA og KL havde sendt tre ændringsforslag/spørgsmål til bekendtgørelse 183/2018, som Mette Hall-Andersen besvarede:

¹ <https://www.ft.dk/samling/20201/lovforslag/118/index.htm>.

1) Kassationshjemmel i bekendtgørelsesteksten

Rigsarkivet vil anføre i vejledningen, at §§ 2-4 omhandler, hvilke typer af data og dokumenter der skal bevares, og der også hvilke typer af data og dokumenter der kasseres, idet disse ikke er nævnt i bevaringsfortegnelserne i bilagene. Rigsarkivet har i ændringsbekendtgørelsen præciseret bestemmelserne i § 2, således at digitale data hos de kommunale forvaltninger og institutioner bevares efter reglerne i bilag 1, mens digitale dokumenter bevares efter reglerne i bilag 3, som rummer KLE med bk-koder.

2) Kassation begrundet i GDPR (skal *kassabilia* kasseres?)

Data og dokumenter, der er bestemt til kassation, skal ikke indgå i en arkiveringsversion, medmindre kommunen benytter sig af sin ret til at merbevare arkivalier, der af Rigsarkivet er bestemt til kassation (dvs. ikke afleveres til arkiv). Arkivalier, der er bestemt til kassation, skal derfor destrueres, når kommunen ikke længere har retlig eller administrativ brug for arkivalierne, jf. § 7, stk. 2, i arkivbekendtgørelsen af 2003: ”Myndighederne skal sikre, at arkivalier, der er omfattet af en afgørelse om kassation, destrueres på betryggende måde.” Kommunen kan derfor fortsat beholde arkivalier til retlig eller administrativ brug, indtil sletningsfristen indtræder.

3) Bevaring af dokumenter (hvordan en arkiveringsversion kan sammensættes)

Rigsarkivet vil i forbindelse med den årlige opdatering af bekendtgørelse 183/2018 ændre ordlyden i pkt. 1.5 i bilag 1: ”1.5. ~~Arkiveringsversioner af data fra it-systemer med dokumenter medtages~~ Dokumenter, som bevares i henhold til Rigsarkivets bestemmelser om kommunernes dokumenter, ~~med mindre de er overført til kommunens ESDH-system eller et andet it-system, der er bestemt til bevaring,~~ bevares i form af en arkiveringsversion af det it-system, hvori dokumenterne er skabt, eller ved at dokumenterne med tilhørende metadata overføres til et af kommunens it-systemer, som er sat til bevaring.”

Punkterne drøftes på det kommende møde i vejledningsgruppen (23. november 2020), hvor man samler op på de forskellige ønsker til ændringer, og hvor der laves en tidsplan for færdiggørelse af opdatering af vejledningmaterialet. Rigsarkivet sørger for i den forbindelse, at de steder i KLE-oversigten, hvor der står ”Tom” eller ikke er anført noget, kommer der en B- eller K-kode. Rigsarkivet overvejer, hvordan de svar, som gives til § 7-arkiverne på konkrete forespørgsler, kan bringes i spil over for § 7-arkiverne (f.eks. ind i vejledningsteksten, FAQ på Rigsarkivets hjemmeside, løbende orientering til ODA).

6) Arbejdsgruppe vedr. bevarings- og kassationsvurdering af indholdet i AULA

Mette Hall-Andersen sagde, at arbejdet er i god gænge, og at det er forventningen, at arbejdet afsluttes med en bevaringsindstilling, der går til udvalget, inden den behandles i Rigsarkivets direktion. Flemming Nielsen bemærkede, at AULA er blevet præsenteret som et fleksibelt system, hvilket også systembrugen viser, og at det kan give udfordringer i forhold til arkivering. Charlotte Voss sagde, at bevaringsværdige data kan bo mange andre steder end AULA, hvilket giver anledning til overvejelser om, hvordan man sikrer disse data til arkivering.

7) Aflevering af sager på Udbetaling Danmarks (UDK) sagsområde til et offentligt arkiv – KL og Rigsarkivets dialog med Datatilsynet

Dan Bjerneboe fortalte, at man forsøger at få et møde i stand med Datatilsynet. En af udfordringerne er, at kommuner ikke tør slette data, fordi man ikke tror, at man kan få adgang hos arkivet, hvis det skulle vise sig behov herfor.

Flemming Nielsen spurgte til, hvilket type svar man vil få – en dispensation eller et svar, der kræver arkivlovsændring. Peter Damgaard spurgte til erfaringer fra kommuner, der ikke kan finde sager, når en borger eller myndighed henvender sig. Flemming Nielsen og Dan Bjerneboe henviste til en sag fra Ankestyrelsen, hvor manglende sagsakter såede tvivl om, hvorvidt kommunen havde levet op til dens vejledningsforpligtelse. Det har derfor en betydning for borgerens retsstilling. Charlotte Voss sagde, at det haster med en afklaring, idet UDK har sendt slettelister ud, ligesom den nuværende udmelding kan betyde, at kommuner skal holde liv i data i mange år fremover.

8) Oplever § 7-arkiverne problemer med at få forvaltning og leverandør til at aflevere arkiveringsversioner? Forslag til generiske løsninger

Mette Hall-Andersen sagde indledningsvist, at Rigsarkivet ikke har ressourcer til at lave tilsyn f.eks. hvert 2. år, men at man er i gang med en langsigtet arbejdsplan for de kommende år, hvor også et tilsyn med alle kommuner vil blive dagsordenssat. Hvis Rigsarkivet får en officiel henvendelse fra § 7-arkivet om, at kommunen ikke opfylder de arkivlovmæssige forpligtelser, laver Rigsarkivet et tilsyn i den pågældende kommune.

Elisabeth Bloch sagde, at det kan være svært at sige, hvornår der ikke varetages arkivmæssige hensyn, når den arkivansvarlige i en forvaltning ønsker en præcis henvisning til en lovbestemmelse. På samme måde kan der være udfordringer med at få forvaltningen til at gennemføre de sletninger, der udløser aflevering til arkiv inden sletningens gennemførelse. Hun ville også gerne høre, om Rigsarkivet har en dialog med Datatilsynet om sletning og aflevering.

Mette Hall-Andersen svarede, at Rigsarkivet f.eks. kan indsætte en passus i vejledningen om, 1) at aflevering skal finde sted med regelmæssige mellemrum, og inden sletningsfrist nås, og 2) at aflevering skal finde sted, når systemleverandøren ikke længere kan understøtte systemet teknisk (fare for teknologisk forældelse), eller når forvaltningen ikke længere har viden om systemets administrative brug og indhold (fare for videnskabelig forældelse). Er der fare for disse former for forældelse, varetager kommunen ikke arkivmæssige hensyn. Poul Olsen og Kirsten Villadsen svarede på spørgsmål om Datatilsynet, at der er en løbende dialog.

9) Tilgængelighedspraksis og indberetning af statistik til tilgængelighedsrapporten v/ODA

ODA havde spurgt om, følgende typer af sager skal tælles med som afslag i forhold til tilgængelighedsrapporten. Poul Olsen svarede således:

- En ansøgning om at få en kopi af sit afgangsbrev for folkeskolen, som er afleveret til et offentligt arkiv. Rigsarkivet: Nej.
- En henvendelse fra en bobestyrer om at få oplysninger fra folkeregisterkortene på en afdød borger og dennes slægtning. Rigsarkivet: Nej
- En sag, hvor en borger søger adgang til en sag, som ikke eksisterer, skal det regnes med som et afslag på dispensationen om adgang til oplysninger i forhold til tilgængelighedsreglerne. Rigsarkivet: Ikke tale om en egentlig afslag, for der er ikke noget at give afslag på.

Poul Olsen sagde opsummerende, at der kun skal indberettes de sager, som kommunen afgør efter arkivlovens kapitel 6-8. Dvs. behandler de kommunale arkiver anmodninger om udskrift af f.eks. eksamensprotokoller efter de nævnte bestemmelser, bør de (i modsætning til, hvad tilfældet er i Rigsarkivet) tælles med blandt de sager, der er behandlet efter arkivlovens adgangsbestemmelser. Når Rigsarkivet behandler dem som "udskrift mod gebyr"-sager, har det historiske årsager, hvortil kommer en klar hjemmel i arkivlovens § 6 og i tekstanmærkning til finanslovens § 21. Han vil bringe spørgsmålene videre, herunder ønsket om en mere klar vejledning til indberetningen. Kirsten Villadsen Kristmar sagde, at eksamensoplysninger vil blive omfattet af loven om egenaces.

10) Forum for erfaringsudveksling om adgangssagsbehandling

Kirsten Villadsen Kristmar sagde, at det er den enkelte kommune og dets § 7-arkiv, som forvalter reglerne i arkivloven. Elisabeth Bloch var enig i dette, men påpegede, at Rigsarkivet havde den afgørende erfaring i vanskelige sager, hvorfor et forum til drøftelse af udfordringer og udveksling af erfaringer vil være nyttigt. P.t. ringede hun til Rigsarkivet, hvis man var i tvivl.

Kirsten Villadsen Kristmar bad om, at sådanne spørgsmål sendes skriftligt til Rigsarkivet, så Rigsarkivet kan samle erfaringer op. Hun vil bringe forslaget videre internt i Rigsarkivet, hvorefter det kommer på dagsordenen på næste møde i udvalget.

11) Rigsarkivets nye strategi og politik for digital arkivering

Jan Dalsten Sørensen orienterede om, at Rigsarkivet har formuleret en politik for digital arkivering med grundprincipper og en strategi for det videre arbejde, der skal lede frem mod en ny bekendtgørelse om arkiveringsversioner i 2023. Tankerne bag politikken og strategien vil blive præsenteret på et møde for § 7-arkiverne 13. november 2020. Efterfølgende bliver det muligt at komme med skriftlige kommentarer til dokumenterne.

12) Borgernes ret til at blive slettet inden aflevering til arkiv v/Kirsten Villadsen Kristmar, RA

Erik Meistrup-Larsen fortalte, at man har fået Kammeradvokatens respons, men at der stadig er behov for en juridisk afklaring fra Datatilsynets side. Indtil denne foreligger, fastholder Rigsarkivet den hidtidige

praksis med, at kommuner og § 7-arkiver skal henvende sig til Rigsarkivet, hvis en borger fremsætter ønske om at blive slettet inden aflevering.

13) Gensidig orientering v/alle

13a) ODA

Charlotte Voss fortalte, at ODA har afholdt digital generalforsamling, hvor Mie Andersen er trådt ud af bestyrelsen. I hendes sted er Caspar Christiansen (Frederiksberg) trådt ind og som ny suppleant Lis Thaulov (Silkeborg). Mie Andersens plads i udvalget vil genbesat med en anden person.

ODA har lavet lobbyarbejdet i forhold til en større arkivlovsrevision. Kulturministeren har anerkendt, at der på et senere tidspunkt er behov for en sådan revision.

Peter Damgaard orienterede om billedaftale mellem ODA, SLA og Det Kongelige Bibliotek.

13b) SLA (meddelt skriftligt)

SLA gennemførte en fysisk generalforsamling i begyndelsen af oktober med 15 deltagere (mod normalt omkring 100), men aflyste de kurser, der normalt afholdes lørdag-søndag i tilknytning til generalforsamlingen. Generalforsamlingen blev streamet, folk kunne også stille spørgsmål hjemmefra, og 52 så med det meste af den halvanden time, det varede.

SLA har lavet en ny aftale med Velux Fonden om støtte til frivillige ældres arbejde på arkiverne – nu også på ODA-arkiver - og har netop indkaldt ansøgninger til en pulje på 700.000 kr. Der lægges nu op til, at det frem for alt skal være arkivsamarbejde om større digitaliseringsprojekter og fælles formidlingstiltag, der sættes på.

13c) KL

Intet.

13d) Rigsarkivet

- Rigsarkivet Københavns medarbejdere flytter fra Slotholmen til Kalvebod Brygge i løbet af foråret 2021.
- Der er ved at blive lavet en beregningsmodel til kommunerne til beregning af udgifter til aflevering til Rigsarkivet (papirarkivalier og digitalt skabte data).
- Ny udgave af SIARD og pakkestruktur for arkiveringsversioner (en del af E-ARK-standarder) er i høring, og materialet vil også tilgå § 7-arkiverne. Orienteringsmøde for myndigheder, leverandører og § 7-arkiverne afholdes 24.11.2020 (webinar), hvor Rigsarkivet præsenterer materialet.

14) Næste møde

RIGSARKIVET

Rigsarkivet laver mødeforslag

15) Eventuelt v/alle

Mie Andersen spurgte, hvad en uofficiel datasammenskrivning er. Dan Bjørneboe svarede, at det er en sammenskrivning af to eller flere lovtekster (f.eks. en bekendtgørelse og ændringsbekendtgørelse) til en samlet tekst.